

DRAUGAS

VIENINTĖS TAUTINĖS
IR TIKYBINĖS MINTIES
LIETUVIŲ DIENRASTIS
AMERIKOJE.

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS

THE MOST INFLUENTIAL
LITHUANIAN DAILY IN
AMERICA.

"Draugas" 2334 So. Oakley Avenue, Chicago, Illinois
No. 306. Kaina 3c.

PIRMADIENIS, GRUODIS-DECEMBER 28 D., 1936.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

Telefonas: Canal 7790
Administratoriaus: CANal 2821 METAI-VOL. XX

PRANCŪZIJA VADUOJA MADRIDO RADIKALUS

PASIRYŽUSI GRAŽINTI VOKIETIJAI KOLONIJAS

**Nori, kad Hitleris negelbėtų
Ispanijos nacionalistams**

**KAD JUNGTUSI PALAIKYTI TAIKĄ
EUROPOJE**

**ŠTAI KAIP DALYKAI
STOVI**

Prancūzijos socialistų vyriausybė paskutinėmis dienomis patyrė, kad Vokietijos diktatorius Hitleris planuoja siųsti kariuomenę Ispanijos nacionalistų pagalbai. Taip pat patyrė, kad norima tai daryti ne tik kad sutriuškinti radikalus, bet ir ekonominiams sumetimais. Nacionalistai pasiūlė vokiečiams įvairios žaliavos svarbias koncesijas.

Prancūzija pabūgo Hitlerio planuojamo žygio. Jai pagailo Ispanijos radikalų. Paryžiuje diskutinta, kad Hitlerio žygiai

gali sukelti karą Europoje. Tad Prancūzija pranešė Vokietijai, kad jei Hitleris vykdytų savo planą, prancūzų kariuomenė bus pasiųsta radikalų pagalbai.

Hitleris suignoravo šį grąsinimą. Tada Prancūzija susisiekė su Anglija ir bendrai su ja pasiūlė Vokietijai gelbėti jai ekonomiškai, jei Hitleris atsisakys nuo savo planų Ispanijoje. Berlyne ir šis pasiūlymas šaltai sutiktas. Kad taip, Prancūzija ir pasiryžo grąžinti Vokietijai kolonijas. Anglija nieko nežada. Tas gi ir yra blogiausia.

**PRANCŪZIJA GRAŽINA
KOLONIJAS**

PARYŽIUS, gr. 27.—Prancūzijos socialistų vyriausybė pasiryžo grąžinti Vokietijai jos buvusias kolonijas Afrikoje, kad užtikrinti Europai pastovią taiką.

Prancūzijos užsienių reikalų valdininkai pareiškia, kad Prancūzija pageidauja tuo būdu atsieti su Vokietija, jei diktatorius Hitleris prisidės prie Europos valstybių ginklavimosi kontrolės ir paliaus rėmės Ispanijos nacionalistus.

Be to, Hitleris turi išsižadėti savo teritorinių teisių Europoje ir gelbėti pasauliniui atstatyti ekonominį stovį.

**PRANCŪZIJOS MOTYVAI
KOLONIJŲ KLAUSIMU**

LONDONAS, gr. 27.—Prancūzija pasiryžusi grąžinti Vokietijai jos kolonijas Afrikoje tik šiomis sąlygomis, jei Vokietija nerems Ispanijos nacionalistų ir bendrai su kitomis valstybėmis stengsis palaikyti taiką Europoje.

Reikalų žinovai aiškina, kad Prancūzijos kolonijų grąžinimo pasiryžimo svarbiausias motyvas yra gelbėti Ispanijos radikalus. Hitleris planuoja siųsti kariuomenę Ispanijos nacionalistų pagalbai. Prancūzija žino, kad tuo būdu Ispanijoje įsigalėtų nacionalizmas, kurs būtų pavojingas Prancūzijai. Kas kita būtų Prancūzijai, jei Ispanijos radikalų režimas išliktų.

Žiniomis iš Berlyno, diktatorius Hitleris su savo patarėjais svarsto Prancūzijos pa-

bet jei Hitleris pageidauja kolonijų tik Vokietijos įginklavimo tikslais, pareiškia prancūzų valdininkai, tokiam atsitikime jis gali bandyti atgauti kolonijas tik jėgomis.

Čia kalbamos kolonijos yra Togoland ir Kamerūnas, Afrikoje. Prancūzija jas valdo su T. Sąjungos pripažintu jai mandatu. Abi šios kolonijos yra 188,321 ketvirtainių mylių didumo.

Togoland turtinga įvairios rūšies žaliava, kas šiandien Vokietijai labai reikalinga. Kamerūnas turtingas sienojais ir tinkamas galvijų auginimui.

siūlymą grąžinti kolonijas. Hitlerio atsakymas numatomas tik už keletą dienų. Spėjama, kad gal jis reikalaus, kad ir Anglija grąžintų vokiečiams visas kolonijas. Anglija kol kas nežada taip daryti.

BERLYNAS, gr. 27.—Ispanijos radikalai nutvėrė Vokietijos prekybinį laivą Palos netoli Bilbao ir nusivare Bilbao uostan.

Vokietijos vyriausybė paskelbė, kad Palos laivas nevežė jokios karo medžiagos. Pasiuntė reikalavimą, kad radikalai paleistų laivą. Be to, esantiems Ispanijos pakraščiuose Vokietijos karo laivams įsakyta susiburti prie šais Bilbao uostą ir laukti įsakymų, jei užgrobtas laivas nebus paleistas.

Žiniomis iš Bilbao, radika-

PASIRASO NAUJĄ SUTARTĮ

Cartage (prekių transporto) rangovai ir sunkvežimių (trokų) vairininkų unijos vada pasirašo naują sutartį, kurią didinamas darbininkams atlyginimas. (Aeme Photo.)

KINIJOS DIKTATORIUS PALEISTAS

NANKINGAS, gr. 27.—Vis dar neišaiškinta, kokiomis sąlygomis paleistas pagrobėtinis diktatorius gen. Čiang Kai-šekas.

Vakar čia jam grįžus, netrukus su lėktuvu atvyko ir jo pagrobėjas maršalas Čang Hsueh-liangas.

Jis paskelbė vyriausybei atsiprašymą dėl diktatoriaus pagrobimo. Pažymi, kad įvykę didžiai apgailėtini nesusipratinimai.

Kas čia gali suprasti kiniečių prigimtį.

SANGHAJUS, gr. 26.—Maršalas Čang Hsueh-liang pagaliau paleido iš nelaisvės Kinijos diktatorių generolą (generalissimą) Čiang Kai-šeką su visais jo palydovais.

Paleistas diktatorius lėktuvu pirmiausia nuvyko į Loyang, Honan provincijoje, o iš ten išvyko į sostinę Nankingą.

Nežinoma, kokiomis sąlygomis jis paleistas. Tik žinoma, kad po paleidimo Nankingo vyriausybė atšaukė kariuomenės mobilizaciją ir nutraukė visokį veiksmą prieš maršalo Čang Hsueh maištus sukėlusią kariuomenę Sianfu mieste, Šensi provincijoje.

Spėjama, kad paleidus diktatorių išvengta Kinijoje pilietinio karo pavojaus.

BERLYNAS, gr. 27.—Vokietijos vyriausybė uždraudė Vokietijon įvežti vokiškas markes. Vokiškos markės tik Vokietijoje gali būti įsigijamos.

lai atsisako paleisti laivą. Sakoma, juo buvo vežama karo medžiaga.

ŠVENTASIS TĖVAS MEL- DĖSI KALĖDŲ DIENĄ

VATIKANAS, gr. 27.—Šventasis Tėvas Pijus XI be tinkamo atilgo praleido penktą naktį. Naktį, kurioje jis sėdėjo su kardinolais ryšium su kalinių paroliavimu — paleidimu iš kalėjimo.

Tik vienas valstybinis sekretorius kardinolas Pacelli vakar atlikė sergantį Popiežių, daugian niekas. Dr. Milani dažnai lankosi ir nuolat pasilieka Vatikane arčiau Popiežiaus.

Vakar vakarą Jo Šventenybė su keliais sekretoriais atkalbėjo rožančių.

Vatikano prelatai tvirtina, kad kraujo kreikėjimas apima visą kairįjį šoną ir Popiežius vos tepavaldo kairiąją ranką.

VATIKANAS, gr. 26.—Sergantis šventasis Tėvas Popiežius Pijus XI po kalbos per radiją Kūčioje iki vidurnakčio ramiai atilsėjo ir Kalėdų vidunaktį iš savo miegamojo kambario išklausė trejų Mišių, laikomų pašaliniam kambariui. Tačiau Jo Šventenybė negalėjo pakilti iš lovos. Per Mišias lovoje Popiežius priėmė Šv. Komuniją.

Kalėdų dieną Jo Šventenybė atlikė gimnės ir kiti Vatikano prelatai. Vakare gi Popiežius su savo sekretoriais atkalbėjo rožančių.

Dr. Milani pranešė, kad Popiežius nėra nei silpnėjęs, nei sveikėjęs.

PREZIDENTAS RAŠO PRANEŠIMUS

WASHINGTON, gr. 27.—Prez. Rooseveltas dangiausiai užimtas trijų pranešimų kongresui rašymu.

PAŠALINO PAROLIŲ BOARDO VIRŠININKĄ

Illinoiso gubernatorius Horderis pašalino valstybės parolių boardo viršininką G. T. Scully. Jis kaltinamas už pasireiškusius skandalus ryšium su kalinių paroliavimu — paleidimu iš kalėjimo.

Rasta, kad daugybė pavojingų plėšikų ir žudikų paleista iš valstybės kalėjimų vien politiniais sumetimais. Paleisti kaliniai trankėsi Chicagoje, užsiimdami naujais plėšimais. Policija pradėjo gaudyti parolinkus, o spauda ėmė pulsti minėtą boardą. Išvilktai aikštėn dideli skandalai. Tai visa nurodyta gubernatoriui. Daug kas pageidautų, kad visas parolių boardas būtų pakeistas naujuoju.

CHICAGO POLICIJA SU- LAIKO TEATRUOSE SKI- RIAMAS DOVANAS

Chicago policija pradėjo kovą prieš taip vadinamus "bank nights" teatruose ir kitas skiriamas numerių traunkimais dovanas (prizus). Sakoma, kad tas yra lioterijos rūšis ir miesto įstatymu uždrausta.

KALĖDŲ DIENĄ APSAU- DĖ MADRIDĄ

MADRIDAS, gr. 26.—Nacionalistai vakar su sunkiomis patrankomis apšaudė Madrido centrą. Mažiausia penki asmenys užmušta ir daugiau kaip 20 sužeista.

Radikalams buvo siurprizas, kadangi nacionalistai planavo Kalėdų dieną nutraukti veiksmus, jei radikalai jų neprovokuos.

BAŽNYČIOS PAŽANGA 1936 METAIS TIKRAI DŽIUGINANTI

**MISIJŲ DIRVOJE DARBINGUMAS YPAČ
PAŽYMĖTINAS**

**Kai kuriose šalyse Bažnyčios
persekiojimai vykdomi**

Katalikų Bažnyčia 1936 metais visam pasaulyje patyrė daug džiaugsmo ir nemažai didelio skausmo. Tai paprasti kasmetiniai įvykiai. Kai kuriose pasaulio dalyse Bažnyčia savo darbingumą padarė didelę drąsiančią pažangą. Kitose dalyse — Bažnyčios persekiojimams dar daugiau didinami.

Šventasis Tėvas Popiežius Pijus XI penkioliktieji metai popiežiaus ir eina 80 metus amžiaus. Netikėta liga ištiko Jo Šventenybės metų pabaigą ir dėl to ir nutraukė visą eilę savo kasdienių pareigų.

Drąsiančios žinios apturimos katalikų bažnyčios įvairiose pasaulio dalyse, kur vykdomas didelis sielų piūtis. Pažymima, kad bus sulaukta didelių vaisių. Podraug pranešama, kad 15,168 vietiniai jaunuoliai mokosi į kunigus 340 seminarijose Kinijoje, Indijoje, Japonijoje, Indo-Kinijoje, Afrikoje ir kitose dalyse.

Tikėjimo Platinimo Pontifikalinei draugijai iš viso pasaulio suaukota, kaip rodo gegužės mėn. sąskaitos, apie 3,360,000 dolerių, o Šv. Petro Apaštalo Pontifikalinei draugijai vietinių kunigų naudai — apie 720,000 dol. Šios sumos yra didesnės už 1935 metų aukas.

Didelį pasisekimą turėjo šiemet surengta Vatikane tarptautinė katalikų spaudos paroda. Padaryti planai padidinti pajėgą Vatikano radijo stotiai, kad šventajam Tėvui kalbant būtų girdima atokiausiose pasaulio dalyse.

Pontifikalinė Mokslių Akademija pertvarkyta ir šventasis Tėvas jos nariais pakvietė eilę pasaulio mokslininkų. Pakviesta ir nekatalikų.

1936 m. Bažnyčios persekiojimai ypač pažymėtini Ispanijoje, kur raudonieji gaivalai be bažnyčių plėšimo ir griovimo išskerdė tūkstančius kunigų ir vienuolių. Bažnyčios varžymai vykdomi Vokietijoje. O Meksikoje ir gi nesimato gerėjimo. Rusijoje paskelbta "demokratiška" konstitucija, kuri nepripažįsta tikėjimo platinimui laisvės, bet globoja bedievybės skleidimo organizaciją.

Šių metų pabaigą kardinolų kolegija turi 66 narius. Kolegijos pilnačiai trūksta 4 narių kardinolų.

1936 metais šventasis Tėvas Pijus XI pakartotinai nurodė katalikiškam pasauliui maldos reikalingumą. Keletą kartų Jo Šventenybė per audienijas pareiškė, kad jei ne kada nors, tai šiandien meldimasis yra gyviausias reikalas. Prieš prajovus Ispanijoje ir prieš komunizmo pavojų tinkamiausias ginklas yra malda. Su malda galima nugalėti Bažnyčios priešus ir apturėti reikalingų Dievo malonių.

1936 m. šventasis Tėvas Pijus XI išleido tik vieną encikliką Vigilianti Cura — nepadorų krutomųjų vaizdų reikalui. Popiežius didžiai įvertina J. A. Valstybių vyskupų sekmingą darbingumą kovojant su nepadorais vaizdais. Nurodo, kad tokios kovos imtusi ir kitų pasaulio dalių vyskupai.

Šventasis Tėvas keliais atvejais ragino vyskopus, kunigus ir pasaulininkus daugiau susidomėti katalikų akcija ir šią religinę organizaciją nuolat plėsti ir stiprinti visose vyskupijose, visose parapijose ir kiekvienuose katalikų namuose.

POLICIJA KOVOJA SU DARBININKAIS

HOUSTON, Tex., gr. 26.—Vietos dokuose įvyko smarki policijos kova su streikuojančiais prekybinių laivų jūrininkais.

Girdėta šaudymai ir asarinių bombų sproginimai. Keliolika asmenų sužeista. Teko ir policijai.

MIRĖ KOLIUMNISTAS BRISBANE

NEW YORK, gr. 26.—Nuo širdies ligos mirė Hearsto laikraščių (geltonosios spaudos) editoriajų ir kitų straipsnių rašytojas Arthur Brisbane, 72 m. amž.

ORAS

CHICAGO SRITIS.—Numatomas pragiedrėjimas; šalčiau.

"DRAUGO" METINIS KONCERTAS BUS SAUSIO 31 DIENĄ LIETUVIŲ AUDITORIJOJ, BRIDGEPORTE

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sunday.

SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00; Copy — .03c.

Advertising in "DRAUGAS" brings best results. Advertising rates on application. "DRAUGAS" 2334 S. Oakley Ave., Chicago. Skelbimų kainos prisiūniamos pareikalavus.

"DRAUGAS"

Išleista kasdien, išskyrus sekmadienius. Bendradarbiai ir korespondentai rašyti negrąžina, jei nepašalinsite tai padaryti ir neprisiūniamas tam tikslui pašto ženklas. Redaktorius prima — nuo 4 val. iki 5 val. popiet. PRENUMERATOS KAINA: J. Amerikos valstybės: Metams — \$6.00; Pusei metų — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumeratai: Metams — \$7.00; Pusei metų — \$4.00. Kopija — .03c.

DIENOS KLAUSIMAI

SUSIRŪPINIMAS PASAULIO TAIKA

XX Amž. bendradarbis Stasys Yla taikos klausimą taip svarsto:

Juo labiau pasauliui graso karo pavojus, juo daugiau pradeda kalbėti apie taiką. Taika šiandien tapo dienos tema. Taikos apasčiai ypatingai darosi aktyvūs: šaukia konferencijas, kongresus, kuria taikai propaguoti organizacijas, organizuoja didžiųjų vyrų atsisaukimus, kviečia buvusius karo dalyvius — invalidus kelti balsą prieš tuos, kurie darosi pavojingi taikai.

Kad pasaulis nori taikos, tuo nieks negali drįsti abejoti. Per daug jau mūsų žemė yra permirkusi karo metu pralietu krauju ir asaromis, kad ji benorėtų naujos aukos. Deja, šitą nuosirdų pasaulio troškimą daug kas bando išnaudoti savo tikslams.

Pacifizmas šiandien tampa savotiška prekyba taikos trokštančių žmonių jausmais.

Čia turima galvoje tie, kurie šiandien skambina ginklais, ruošia revoliucijas, vykdo smurtą, o tačiau išdidžiai skelbią esą taikos nešėjai, jos pionieriai. Kaip visų dalykų, taip ir taikos monopolį šiandien ypatingai stengiasi paimti dvi reikalingos ideologijos: komunizmas ir nacionalizmas. Komunizmas dedasi ypatingu taikos nešėju. Pacifizmo idėjos propagandai jis kuria įvairias tarptautines draugijas, pavadintas kovos prieš karą ir fašizmą, kaip karo provokatorių, vardais. Jis veda antimilitarinę ir antikarinę propagandą įvairiuose kraštuose. Su tomis idėjomis jis veržiasi net į kariuomenių eiles. Nemažiau, atrodo, susirūpinęs taika ir nacionalizmas. Kai kurie jo reprezentantai siūlo Europai net keliolikos metų taikos garantiją. Taikos drumstėju laikydami komunizmą ir kovodami su juo, jie uedasi kovoją už pasaulio taiką.

Kitų taikos apasčių balsas prieš šių dviejų šauksmą visai atrodo menkas. Jie, mat, trokšta taikos ir daro pastangų ją stabilizuoti, tačiau nesireklamuoja. Rėkiančios reklamos jie nepripažįsta dėl to, kad jos žiūri nenuosirdumą. Iš tikro, ar gali būti kas labiau paradoksalu, kaip reklamos: "komunizmas — tai taika!" arba "be nacionalizmo nėra taikos!"

Komunizmas, kuris dedasi nešas pasauliui taiką, savo esmėje yra ne kas kita, kaip minos po pasaulio taikos rūmu. Kas kelia pasaulyje klasių neapykantą, kas siekia pasaulinės revoliucijos ginklo pagalbą, kas vykdo pasaulyje smurtą ir terorą — jeigu ne komunizmas! Iš tikro komunizmas ir taika — tai du nesuderinami dalykai. Kodėl komunizmas vis dėlto reklamuoja taikos lozungais? Tai nėra jokia paslaptis: jis prekiauja taikos trokštančių minių jausmais. Jis daro iš to biznį: tuo būdu jis tikisi laimėti nuosirdžių taikos draugų simpatijas. Tai viena. Antra, jis tuo būdu saugo SSSR-o interesus ir ruošia dirvą pasaulinei revoliucijai. Savo antikarinę ir antimilitarinę propagandą atskirų kraštų kariuomenėse ir plačiose masėse komunizmas siekia susilpninti tų kraštų militarinių pajėgumą, kuris kliudė realizuoti proletariato revoliucijai atskiruose kraštuose ir kuris visuomet yra pavojingas Sovietų Rusijos — to pasaulinio koloso — saugumui.

Ką galima pasakyti dėl nacionalizmo sentykų su taika? Ar jis, dievindamas tautų valstybę ir rasę, gali būti taikos apas-talas? Ar galės jis respektuoti taiką tuomet, kai jo stabai reikės aukų — teritorijos, imperijos titulo, tos pačios rasės valstybių sutelkimo apie vieną rasės vadą ir p. t. Mes tuo netikime. Nacionalistinio režimo istorija pakankamai duoda medžiagos manyti, kad nacionalizmas, kaip ir komunizmas, taiką remia kumščiu, ginklo jėga. Mussolinio, to di-

džiojo nacionalizmo kūrėjo, kalba, kurią jis neperseniai pasakė Milane, kaip tiktai ir byloja apie taiką, parentą durtuvais. Šitokia militarizmo parenta taika, be abejo, negali džiuginti nuosirdžių taikos draugų ir visos žmonijos. Nors ir kažin kaip nacionalizmas tvirtintų, kad prieš ginkluotą komunizmą galima atsispirti tik ginklu, kad šitą pasaulio rykštę gali nušalinti tik ginkluotų valstybių blokas, vistiek mes negalime jam tikėti. Negalime tikėti dėl to, kad piktas piktų negali būti pašalinamas, kad klasinis egoizmas negali būti išildomas tautiniu ar rasiniu egoizmu, kad raudonasis militarizmas negali būti nugalimas juodu, rudu ar žaliu militarizmu.

Taigi komunizmas ir nacionalizmas, tie didieji šių dienų "pacifistai", pasaulio taikai nežada nieko nauja. Jie, dangstydamiesi pacifizmu, faktinai ruošia karą. Jie juo žaidžia, jį provokuoja. Įsisiūbavę vienas prieš kitą jie greičiausiai gali sukurti pasaulyje gaisrą. Sakome pasaulyje, ne Europoje, dėl to, kad tiek vienas, tiek antras tampa pasaulinėmis galybėmis. Komunizmas toks yra buvęs jau iš seniau, tuo tarpu nacionalizmas pasaulinės galybės siekia susiblokavimo keliu. Būdamas stipriai ginkluotas pasaulinės galybės, komunizmas ir nacionalizmas, reikia manyti, ilgai netruks pradėti savo turnyrą. Kol šitos pasaulinės jėgos jie neturėjo, mes dar galėjome tikėtis neutralizacijų veiksmų svorio pajėgumu. Tačiau dabar, kada Amerika ir kai kurios Europos valstybės skelbia visiška neutralitetą, taikos bloko pajėgos dar labiau susilpnėja. Išėjis pasirodo tiek beviltiška, ką ne vieno nuosirdžių taikos trokštančio sąmonėje vėl visu gyvumu iškyla krikščioniškojo pacifizmo idėja. Krikščioniškasis pacifizmas, tas, kurs niekad nesireklamavo ir nesireklamuoja, bet kuris jau du tūkstančiai metų nuosirdžiai vykdo savo misiją, daug kam šiandien atrodo kaip vienintelė išeitis iš esamos klampynės. Juoba, kad jis taip pat turi šansų būti tarptautine pajėga. Jo svoris glūdi ypatingai jo moralinėje jėgoje — jo universalizme. Jis apima tiek pavienius asmenis, tiek šeimas, tiek klases, tiek tautas. Jis nesitenkina taikos užtikrinimu atskiroms klasėms ar atskiroms tautomis. Taikos teisę jis pripažįsta kiekvienam, bet iš kiekvieno jis reikalauja ir taikos vykdymo pareigos. Krikščioniškasis pacifizmas apima ir visas gyvenimo sritis. Jis smerkia ne tik politinį, bet ir ekonominį, socialinį, kultūrinį, tautinį karą. Jis nepripažįsta atskiros luomo tautos rasės ar atskirų sričių, interesų primato prieš kitus luomus, tautas, rases ar jų interesus. Jis skelbia visuotiną rimtį, rimtį tarp pavienių asmenų, šeimų, klasių, tautų ir valstybių. Štai kodėl krikščioniškasis pacifizmas gali būti laikomas tikrojo pacifizmu, tuo, kurs vienintelis gali patenkinti giliausį taikos troškimą, besireiškiantį žmonijoje.

ISPANIJOS KARAS IR KOMUNISTAI

Anglijoje einąs laikraštis "Morning Post" kaltina komunistus dėl Ispanijos naminio karo. Jis pabrėžia, kad komunistai visą laiką kėsinais prieš Europos taiką. Anot to laikraščio, rugpiūčio mėn. komunistų suvažiavime priimta rezoliucija, kuria komunistų agentai įpareigojami vesti propagandą visų valstybių armijose, dalinti kareiviams literatūrą, šaukti jų susirinkimus, organizuoti tarptautinį liaudies frontą.

Toliau "Morning Post", rašydamas apie komunistų terorą prieš nekaltus civilinius gyventojus, sako:

"Už Ispanijos revoliuciją kalti tik komunistai. Jei jie, komunistai, kairiesiems paėmus Ispanijos valdžią, nebūtų ją išnaudoję savo nešvariems tikslams, šiandien nebūtų ir tų skerdynių".

"M. Post" dar ir tą pažymi, kad generolas Franco nesąsukilėlis, bet vaduotojas Ispanijos, kurią komunistai buvę pasikėsinę pražudyti. Zudyti ispanus kunigus, vienuolius, deginti bažnyčias, vienuolynus ir griauti kitas katalikų įstaigas moraliskai privertė ne kas kitas, kaip iš užsienių importuoti komunistų agentai. Komunizmas yra atsakingas už sunaikinimą 20,000 vienuolynų, bažnyčių ir mokyklų, prideda tas pats laikraštis.

Nėra abejonės, kad dėl Ispanijos civilinio karo yra kalti komunistai. Nieks neabejoja ir apie tai, kad komunistai visuose kraštuose stengiasi sukelti civilinius karus. Komunistai, tai toks elementas, kuris trokšta žmonių nekaltu kraujo.

IŠ PO MANO BALANOS

Rašo Morkus

Na, ir kas šiandien sakytų! Kuomet pirmą kartą Washingtoną Amerikos prezidentu išrinko, Charles Thomson, tuomet kongreso raštininkas, buvo pasiūstas iš New Yorko, kad nubėgtų į Mount Vernon, visai arti dabartinio Washingtono miesto, kur tada Washingtonas gyveno, ir pasakyti jam apie rinkimų sekmes. Thomson, aiškus dalykas, žaibo greitumu keliuonė dūmė. Tai, vienok, nežiūrint geriausių pastangų Washingtoną koreičiausiai pasiekti, net devintą dieną minėtą vietą pasiekė. Reiškia, net devintą dieną po rinkimų Washingtonas sužinojo, jog jis šalies valdovu išrinktas. Kitaip emus, piliečiai apie Chicago, sakysim, tik už mėnesio sužinojo, kas jų prezidentu esąs; toliau gyvenantieji, kaip ve, apie dabartinę Californiją, gal, tik už kokio pusmečio pajuto, kas juos valdo. Šiandien tokios žinios pora minutėlių čielą pasaulį apibėga. O apie devintą dieną jau gana rimtokai apie senkančio termino prezidento galvas laužoma. Tai ką daro greitas susisiekimas!

Kam tenka visokių rūšių žmonių eilėse sukinėtis, kai matai gali pastebėti ve ką. Lietuvių tarpe švepluojančių nuosimtis yra kur kas didesnė, negu jų kaimynuose. Lietuvių kaimynais laikome, sakysime, lenkus, slavus, angelus ir italus. Kur užtiksi vietos, ten kai matai pasirodys ir kiti. Gi švepluojančiais užvardintum visus, kurių iš kalba nevisiška lygi.

Taigi, delko lietuviuose daugiau šveplių, negu pas kitus?

Nors tai ir gerokai platus klausimas ir kaipo tokis galėtų būti tampomas gana plačiai ir išilgai, tai, vienok, ar tik nebus dėl to, kad pasirašijusias lietuvis moka ir vartoja kalbą daugiau, negu įžymiausio universiteto profesorius. Na, kalbininkai, paprastai, jokia kalba grynai neišsireiškia. Tai yra, vis tik žodžių viršūnėmis strakasi. Taip kad iš šalies klausnčiam tuojau aišku, jog vartojamoji kalba jam yra svetima.

O gal da aiškesnį pavyzdį suteikia žydai. Paprastai, žydai svetimomis kalbomis taip apsirovę, kad apie savišką nei nepagalvoja. Ne tik tiek. Nors daug kalbų pažįsta, bet nei viena atatinkančiai neišsireiškia. Kaip tik prasizios, tuojau visiems aišku, jog žydai!

Išeitų, kad, gal būt, dėl to mums švepluojančių nuosimtis daug didesnė.

Bethlehem! Betliejus! Su šiuo vardu kuostandžiausiai visas pasaulis mezgiasi. Ypač Kalėdų tarpe kai kurie jo bruožai labai labai žingeidžiai skamba.

Iš pat pradžių Betliejų vadinta Ephrata. Tik kiek pa-

skiau pradėta Betliejumi vadinti. Šiandien Ephrata jau tik svetimas ir negirdėtas dalykas. Betliejus! ot tai jau visai kas kita.

Nors Betliejus labai aukštai, veik padangėse stovi, tai yra, apie dvidešimt keturis šimtus pėdų debesyse, tai, vienok, aplinkui jį žemelė taip derli ir taip viskas gausiai ant jos dera ir uždera, kad dekingi jai žydėliai neveltui jį Beith-Lahm užvardino. Mūsų kalboje, gal, geriausiai Svirnas atitiktų. Be to, ten da ir pora gerų šaltinėlių trykšta. Kas arčiau Palestinos pažįsta, įvertins, kiek daug ten šaltinėlis ir su derlinga dirva aplink žmonių gyvenime reikšia. Ve, delko apie tą vietelę žmonės nuo neatmenamų laikų sukinėjasi ir apsigyventi taikosi.

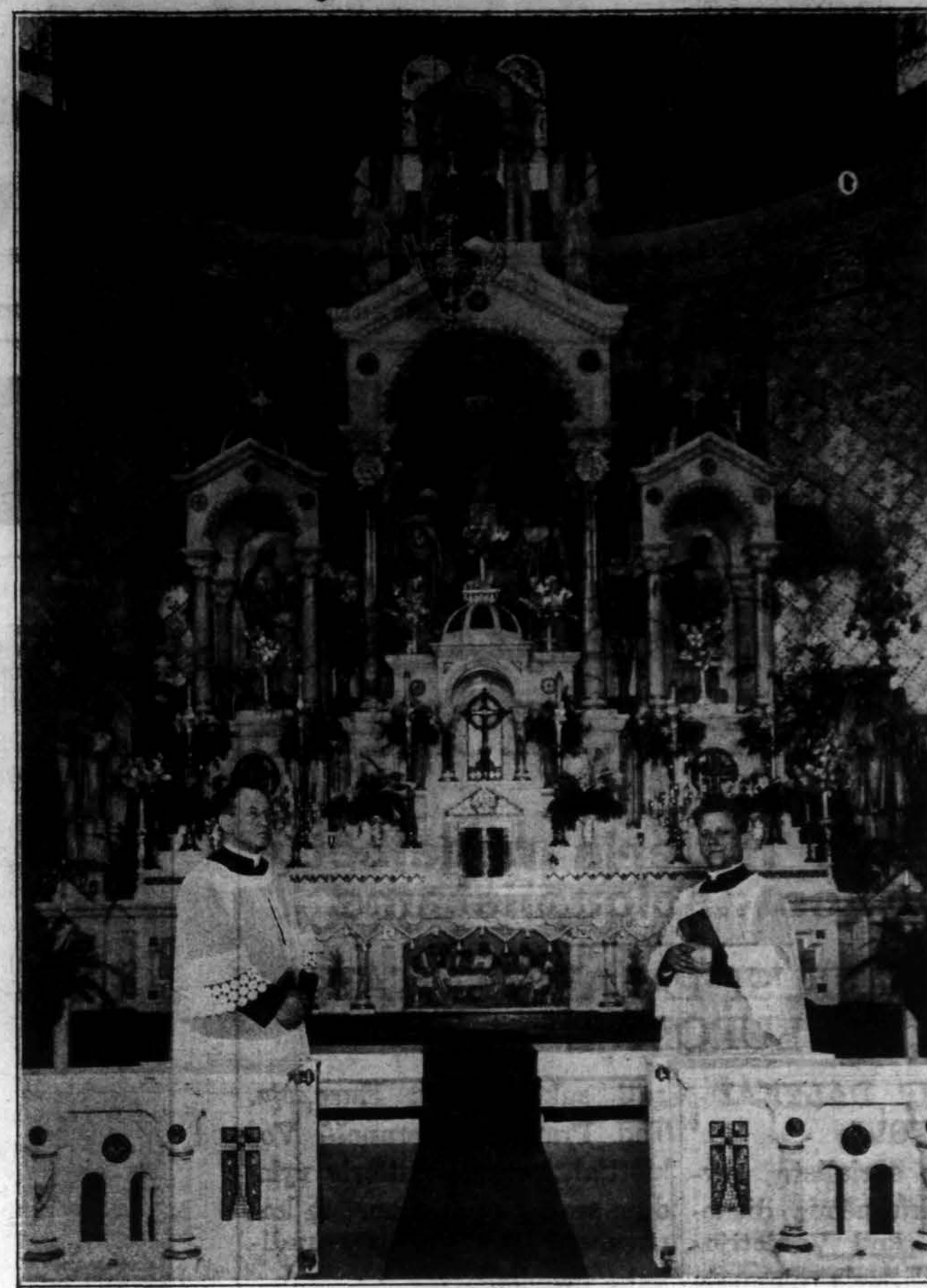
Derli žemė ir vandenėlis pažlingusi ten labai retas turas. Ir už tat gi į ją isimylėjo ne vien prasčiokai, bet aukščiausios kilties asmenys.

Dovydas, vienas įžymiausių izraeliaus šulų, ten gimsta. Ten išauga. Ten apsigveda. Ir paskui, nors ir Jeruzalę apsigyvena, vienok mirusią moterį Rachelę irgi ten palaidoja. Jo pėdomis seka ir kiti. Vadinasi, žiūrinėja į Betliejų, į kaipo kokią tai tautos ir bažnyčios šventovę. Ir ne apsirovę, kad apie savišką nei nepagalvoja. Ne tik tiek. Nors daug kalbų pažįsta, bet nei viena atatinkančiai neišsireiškia. Kaip tik prasizios, tuojau visiems aišku, jog žydai!

Išeitų, kad, gal būt, dėl to mums švepluojančių nuosimtis daug didesnė.

Bethlehem! Betliejus! Su šiuo vardu kuostandžiausiai visas pasaulis mezgiasi. Ypač Kalėdų tarpe kai kurie jo bruožai labai labai žingeidžiai skamba.

Iš pat pradžių Betliejų vadinta Ephrata. Tik kiek pa-

NAUJAI ISPUOSTA SANKTUARIJA IR DIDYSIS ALTORIUS. Tiesiog į altorių žiūrint dešinėje stovi dabartinis Klebonas Kun. H. J. Vaičūnas, kairėje stovi buvęs Klebonas Kun. A. Ežerskis, Birželio 13 d., 1936.

"MOTINĖLĖS" DARBAI

"Motinėlės" dr-jos posėdis įvyko gruodžio 10 d. pas kun. N. Pakalnį, Brooklynne. Posėdį nutarta:

1. Skirti dviem seserim: ses. M. Imeldai ir ses. M. Gabrielėi, Nukryžiuoto Jėzaus Kongregacijos, stipendijas Vytauto Didžiojo universitete, Kaune.

2. "Motinėlės" vaju pradėti nuo gruodžio 25 d., Kalėdų, ir tęsti iki vasario 2 d., 1937 m. Tame laike nuotarta išsiuntinėti per gerbiuosius klebonus atsikreipimus į visas parapijų dr-jas, kad jos paremtų dr-jos siekimus.

3. Parūpinti per DULR ir Lietuvos atstovybę parapijinės mokykloms lietuvių kalbų skaitymo knygų ir šiaip literatūros.

4. Pasiųsti laiškus į buvusius stipendininkus-kes, kad 1937 m. būtinai grąžintų gautas iš "Motinėlės" stipendijas.

Iki šiam laikui per 36 metus "Motinėlės" dr-ja skyrė stipendijas vien pasauliečiams ir, daugumoj, Lietuvai gyvenantiems. Lietuvai esant po Rusijos jungu, reikalinga buvo auklėti tautos vadus, rašytojus ir veikėjus; "Motinėlės" dr-jos stipendininkai (ės) buvo Dovydaitis, Pe-

negu kas kita viso miestelio išvaizdą nušviečia, kadangi apie juos ir pačių žmonių gyvenimas gerokai sukinėjasi. Vienuoliai, sakysim, ražantėlius, ir tam panašius dalykėlius, išdirbinėja. Žmonės nepasiduoda. Išdirbinėja ir jie. Lenktynės verda. Jiems patiems tokios lenktynės jokio žingeidumo nesudaro. Betgi svetimas jų tarpan įžengęs kai matai tą pastebti. Žodžiu, nūdienos Betliejus ir su dešimčiu tūkstančių gyventojų daug kuo skiriasi nuo Betliejaus prieš pora tūkstančių širdyse suskamba.

metų, kuomet ten Kristus gimė. Tačiau, Betliejus kai buvo, yra ir paliks saldžiausių žmonių atminimų vietovę. Nors kartą kasmet ši mintis skersai kelio atsistoja ir galingu savo pečiu visą žmonijos judėjimą sulaiko. New Yorkas ir Paryžius, Berlynas ir Londonas, Rymas ir patsai Jeruzalė svarbos ir kvapo netenka, kuomet meili Betliejaus "Gloria in excelsis Deo" Linksmų Kalėdų rytą žmonių širdyse suskamba.

kauskaitė — Šatrijos Ragana, Mykolaitis - Putinas, Totoraitis ir t.t.; jie visi yra žymūs žmonės. Lietuvą dabar yra nepriklausoma; turi savo universitetą ir nereikalauja mūsų paramos. Šiais laikais žymiai mūsų tautos daliai (apie milijoną) grėsia ištautėjimo pavojus amerikinizacijos bangose. Mūsų išeivijos gyvenime vienos iš žymiausių religinių ir tautinės dvasios skleidėjos yra kuklios ir pasišventusios vienuolės - mokytojos; jų 95 nuos. jau gimusios Amerikoje ir čia baigusios mokslus; joms lietuvių kalba yra mažai žinoma ir todėl jos, bemaž, visada kalbasi savo tarpe ir su vaikučiais ir už mokyklos sienų angliškai; užrašai mokyklose ir visokie žaidimai yra daugumoj anglų kalba. "Motinėlės" dr-jos yra tikslas nors po keletą sesučių - mokytojų, čia gimusių, iš kiekvienos kongregacijos pasiųsti į Lietuvos universitetą, kad jos ten baigusios aukštus mokslus būtų lietuvių pioniernėmis motiniškame name sesučių tarpe ir, kad jos lietuvišką patrijotizmą raštais ir darbais skleistų parap. mokyklose ir akademijose. Dėl tų priežasčių "Motinėlės"

(Tęsinys 4 pusl.)

Mažųjų Skaitytojų Skyrius

Albertas Patenas 1915-1928

Albertas Patenas gimė 1915 m. vasario 25 d. Dižono mieste, Prancūzijoje. Jo tėvai — paprasti darbininkai. Motina, pamaldi ir gera moteris, kiek tik galėdama, stengėsi mažąjį Albertą ir kitus savo vaikus išauklėti geras katalikais. Jau krikšto dieną Albertukas buvo paaugotas švenč. Panelės globai. Vėliau jis buvo už tai savo tėveliams nepaprastai dėkingas. Kiek paaugęs jis lankė katalikišką pradžios mokyklą. Čia jis dalyvavo ir bažnytiniam vaikų chore. Kad ir mažas jis dar buvo, bet jau parodė gražaus vyriško pamaldumo pavyzdį. Jis labai saugojosi sutepti savo sielą bet kokia dėmele. Kartą bevardytamas albumo paveikslus, jis užtikio ir vieną Kryžiaus kelių atvaizdą. Kada mamytė jam paaiškino, kiek Išganytojas iškentėjo už žmonių nuodėmes, Albertukas negalėjo sulaikyti ašarų. Pro versmus jis pasakė:

— O, kaip aš norėčiau būti angelu!

— Kodėl? — paklausė jį motina.

— Kad negalėčiau padaryti nė vienos nuodėmės, nes jos nukankino Jėzų.

Taip Elgiasi Eucharistiniai Karžygiai

Per atostogas Albertukas viešėdavo pas savo senelę. Kartą žaidžiant vienas išdykėlis metė jį akmeniu ir pataikė į antakį. Nusigandęs tokio savo darbo, jis puolė prie Alberto prašyti, kad niekam nesakyty. Bijoj, mat, savo tėvo rykščių. Albertas, kad ir kaip jam skaudėjo krauju pasruvusį veidą, mielai atleido savo draugui. Šis atsitikimas parodo, kiek Albertas įstengė save suvaldyti. Kiti to amžiaus vaikai, tur būt, kitaip pasielgtų!

Gražu būdavo žiūrėti, kai jis susitelkęs melsdavosi bažnyčioje. Šis malonus vaikutis kiek galėdamas stengdavosi kitiems patarnauti, bet pats

jokių būdu nemorėjo, kad jam būtų tarnaujama.

Nereikia pamiršti, kad Albertas buvo Eucharistijos Karžygys. Eucharistija buvo viso jo pamaldumo centras. 10-ties metų amžiaus priėjo jis pirmos šv. Komunijos. Nuo to laiko jis eidavo prie Dievo Stalo kas dvi savaitės. Neapleisdavo ir didesnių švenčių.

(Bus daugiau.)

J. Sukacikas, S. J.

Paausintieji Riešutai

Kūčių vakarą aplink eglaitę stovėjo keletas vaikų. Amžinai žaliuojančiojo medelio šakos buvo išpuoštos mirgančiais blizgančiais ir visokiais žibantais daikteliais. Mažajam Petreliui ypač krito į akį paausintieji riešutai, ir jis ėmė jų prašyti.

Motina sakė: "Riešutai dailiai puošia medelį, tegu sau jie kabo. Še tau kitokių riešutų!" Bet Petrelis ėmė verkėti: "Nenoriu, sako, rudųjų, duokite man auksinių riešutų. Jų branduolys, tur būt, labai gardus!"

Motina jo norą išpildė, manydama, kad tokiu būdu geriausiai bus nubaustas užsispyrėlis vaikas. Atidavė jam paausintuosius riešutus, o ruduosius išdalino kitiems vaikams.

Petrelis labai džiaugėsi ir godžiai daužė gražuosius riešutus. Bet kaip vargšas nusivylė: visi pasirodė tušti bėsa, o sesutės tik juokėsi iš jo.

Tėvas pasergėjo: "Paausintieji riešutai ne valgyti buvo skiriami, tik papuošalui. Sulipdžiau riešuto kiautus ir apraukiau plonai aukso pluta. Pagaliau nemaža yra dalykų pasaulyje, panašių į šiuos riešutus, kurie iš viršaus blizga kaip auksas, o vidury tušti.

Gerai senųjų pasakytas: "Spręsk apie daikto gerumą ne iš jo išorės, o iš jo esmės."

Paukščių Eglė

Alenytė kūčių vakarą parėdė eglė ir iš to jai buvo labai linksma. Net naktį eglė sapnavo.

Rytojau dieną Alenyte atsikėlė labai anksti; papusryčiavusi tuoju šoko rinkti trutinėlių paukščiams.

— Šiandien Kalėdos, — atsiminė Alenyte, — reikėtų paukščelius gerai pavašinti... Įtaisysiu jiems eglę.

Nubėgo pas tėvelį.

— Tėveli! aš noriu paukščiams eglę įtaisyti.

— Ką gi jie veiks su egle, — nustebė tėvelis.

— Leisk tik man pasiimti vieną avių pėdą.

Tėvelis suprato, ko norėjo Alenyte, liepė atnešti nenukultų avių pėdą ir pagaikšti. Užmovė pėdą ant pagaikščio ir įstatė į tvorą.

— Na, paukščeliai, prašau prie eglės! — sušuko Alenyte.

Sulėkė paukščeliai iš visų pusių ir apniko avių pėdą.

Alenyte džiaugėsi, kad galėjo Kalėdų Dieną bent šalty vargsančius paukščius pavašinti.

KAIP LAPĖS IR LIŪTO SUSITIKIMAS MUMS PRITAIKOMAS

Lapė, nemačiusi kaip gyva liūto, — apie jį daug tebuvo girdėjusi, — pirmą kartą susitikusi, vos gyva iš baimės liko: visa drebėjo, nuo jo šalin traukėsi.

Po kiek laiko jai teko ir vėl su liūtu susitikti. Bet dabar nebe toks baimis jai pasirodė liūtas: jį staciū žiūrėjo, jau nebedrebėjo.

Paskui ir trečią kartą susitikti teko. Susitikusi drąsiai priėjo, priėjusi ėmė ir šnekėti.

Dažnai ir mes vieno kito liūtom, susitikę akis statom arba drebam, bet arčiau pažinę, dažnai ir šneką su juo randam.

Iš mūsų tautosakos

arba

Ką mūsų seneliai pasakoją

Pasaka Apie Užkeiktus Pinigus

Seniai, seniai gyveno turtingas žmogus. Jis buvo begalo šykštus. Kartą sunkiai sirgo. Besirgdamas vieną nedėlios rytą jis išleido visus į bažnyčią.

Jo žmona savo bernui įsakė, kad išėjęs sugrįžtų namo pridaboti ligonį. Bernas toli nėjęs sugrįžo ir užsilipo ant pakuros viškę. Galėjo būti bažnyčioje suma, apie vienuoliką valandą; ligonis lopeta nešinas atėjo į jaują. Arti prie pakuros slenkščio iškasė duobę stuomens gilumo. Ir ruėjęs iš namų atnešė sietuvę sidabrinį pinigų ir supylė į šią duobę; vėl nuėjęs iš namų atnešė antrą sietuvę ir tuos supylė. Dabar užkasė, uždailino duobę. Kad niekas negalėtų pinigų išimti reikėdavo juos užkeikti.

Jis tris sykius kartojo šiuos žodžius: "Kas 12 žmonių galvų nukirs, tas pinigus išims." Bernas, būdamas ant pakuros viškę, atsakė: "Gaidžių galvų." Antrą sykį: "Kas 12 žmonių galvų nukirs, tas pinigus išims." Bernas vėl: "Gaidžių galvų." Trečią sykį: "Kas 12 žmonių galvų nukirs, tas pinigus išims." Bernas ir vėl: "Gaidžių galvų." Šykštuolis sako: "tegl bus ir gaidžių galvų." Parėjęs namo tuoj ir mirė.

Jo žmona parėjusi iš bažnyčios rado jį mirusį. Per pagrabą ieškojo pinigų. Ji žinojo, kad jos vyras daug pinigų turėjo, tik nežinojo, kur jis laikė padėjęs. Ji pinigų nerado.

Po laidotuvių bernas nupirko 12 gaidžių, nukirto jų galvas ir išsikasė tuos pinigus. Su jais jis greit praturtėjo ir buvo turtingas visą amžių.

Bėgilas.

Blogas Draugas — Panašus Į Ipuvusį Obuolį Pintinėj

Kaziukas buvo geras, linksmas, mandagus ir visų mylimas. Jis neturėjo nei broliuko nei sesutės. Tėvelis leisdavo jam žaisti su kaimynų vaikais.

Tarp vaikų buvo negeras berniukas, vardu Juozukas. Kaziuko tėvelis sekėdavo vaikų žaidimus. Vieną kartą tėvelis pamatė pro langą, kad Juozukas, atsiskyręs nuo kitų vaikų, vaiko viščiukus ir mėtė į juos akmenis. Kaziuko tėvelis, tai pamatęs, pasišaukė Kaziuką ir sako:

— Leidžiu tau, Kaziuk, žaisti su kitais vaikais, bet kai tarp jų bus Juozukas, eik namo.

Kaziukas visuomet savo tėvelio klausydavo ir niekuomet neprieštaraudavo.

Po kelių dienų Kaziukas nuėjo į miestelį pas savo dėdę ir grįžo nešinas pilna pintine obuolių.

— Šiuo obuolius, tėveli, man davė dėdė. Matai, kokie jis visi gražūs, — tarė Kaziukas. Tėvelis, bežiūrėdamas obuolius, pamatė vieną ipuvusį:

— Mano vaikeli, atskirk šį ipuvusį obuolį nuo kitų, nes nuo jo pradės pūti ir kiti.

VILKAS IR GERVĖ

Kad vilkas godus, kad jis besotis, kiekvienas žinoma: suryja jis ir galvą ir kojas, surtiuškina esdamas dažniausiai ir kaulus — viskas jam tinka, nieko neatmeta.

Tokiam vilkui kartą ir nelaimė atsitiko: kad kiek, būtų kaulu užspringęs. Nei staugt gali, nei atsidusti.

— Argi jau man galas ateina? — tarė sau dūsaudamas vilkas.

Bet vilkas ir šiuo tarpu buvo laimingas: ten arti gervės būta... Pamates ją, lenkiasi springdamas, rado jai žiotis, vadinasi — gelbėk, pasigailėk! Gervė savo snapu su galva tuoj vilkui į žiotis įleido. Šiaip taip ištraukusi kaulą, tuoj ėmė neišmanėle atlyginimo už darbą prašyti.

— Ką tu čia šneki, begėde! — suriko jai vilkas: — už darbą tu nori atlyginimo? Kokia tu nedėkinga! Dabar turėtum tik džiaugtis pati sveiką galvą beišnešusi iš mano nasrų. Argi tau dar maža šitos dovanos?... Ne, bičiule, už tokią tavo drąsą šiuo kartu dovaną, bet toliau bėk man iš kelio: jei kur sutiksiu, sveika dingusi būti. Biauzybė!...

Ponai valgius renka.

Man kaukliai tenka,

Kad bent tų skalsiau —

Au, au, au!

SAVYMYLA

Mažas Algirdukas buvo savimyla. Kartais bičiuliai ir kaimynai prašydavo jį parodyti žaislelius. Jis niekuomet neparodydavo, o jei turėdavo saldinių, tai pats vienas kampe pasislėpęs suvalgydavo. Vieną kartą tėvelis jam dovanojo skanų pyragėlį. Geras berniukas pyragėlį būtų pasidalinęs su broliukais ir sesutėmis, bet Algirdukui toji mintis neatėjo į galvą. Jis pagalvojo: pyragėlį pasislėpsiu, tai valgsiu kelias dienas po mažą gabalėlį, nes pyragėlis didelis.

Tuo tarpu Algirdukas nenorėjo valgyti, nes buvo po pietų. Pyragėlį palaižęs, įdėjo į spintą, o spintą užrakinęs, raktelį įsidėjo į kišenę ir išbėgo į sodą pažaisti.

Iš sodo grįžo išalkęs ir, atsiminęs pyragėlį, priėjo prie spintos, bet kišenėje nerado raktelio.

Algirdukas pamiršo, ar raktelį įsidėjo į kišenę ar kur paslėpė. Jis susirūpinęs ieškojo raktelio: išieškojo savo drabužių kišenėse, visuose kampuose, bet raktelio kaip nėra, taip nėra.

Pradėjo sąžinė prikaišioti Algirdukui, kad norėjo pasislėpęs suvalgyti pyragėlį. Jis susigėdo, kad taip padarė ir, niekam nieko nesakęs apie savo nelaimę, nuėjo gulti.

Po kelių dienų Algirdukas žaidė sode. Tarp lapų pastebėjo kažką blizgant. Priėjęs arčiau, pamatė spintos raktelį. Sušuko Algirdukas iš džiaugsmo ir nubėgo namo.

Atsirakinęs spintą, griebė pyragėlį, bet negalėjo jo pa-

imti, nes pyragėlis buvo prilipęs prie lentos ir buvo ištišęs. Algirdukas susitėpė rankas. Pyragėlis jau buvo surūgęs ir dvokė. Paėmęs pyragėlį, Algirdukas sviedė ir pradėjo balsu verkėti.

Jo verksmą išgirdo tėvelis. Tėveliui jis papasakojo atsitikimą apie pyragėlį ir raktelį. Tėvelis, išklausęs Algirduko pasakojimo, tarė:

— Vaikeli, esi savimyla ir esi nusipelnęs teisingos bausmės. Šį atsitikimą giliai įsidėk į galvą, kad ateity panašūs įvykiai nepasikartotų.

IR ASILAS GALINGAS...

— Iš kur eini, ilgaausi? — sutūkęs asilą, laputė klausia.

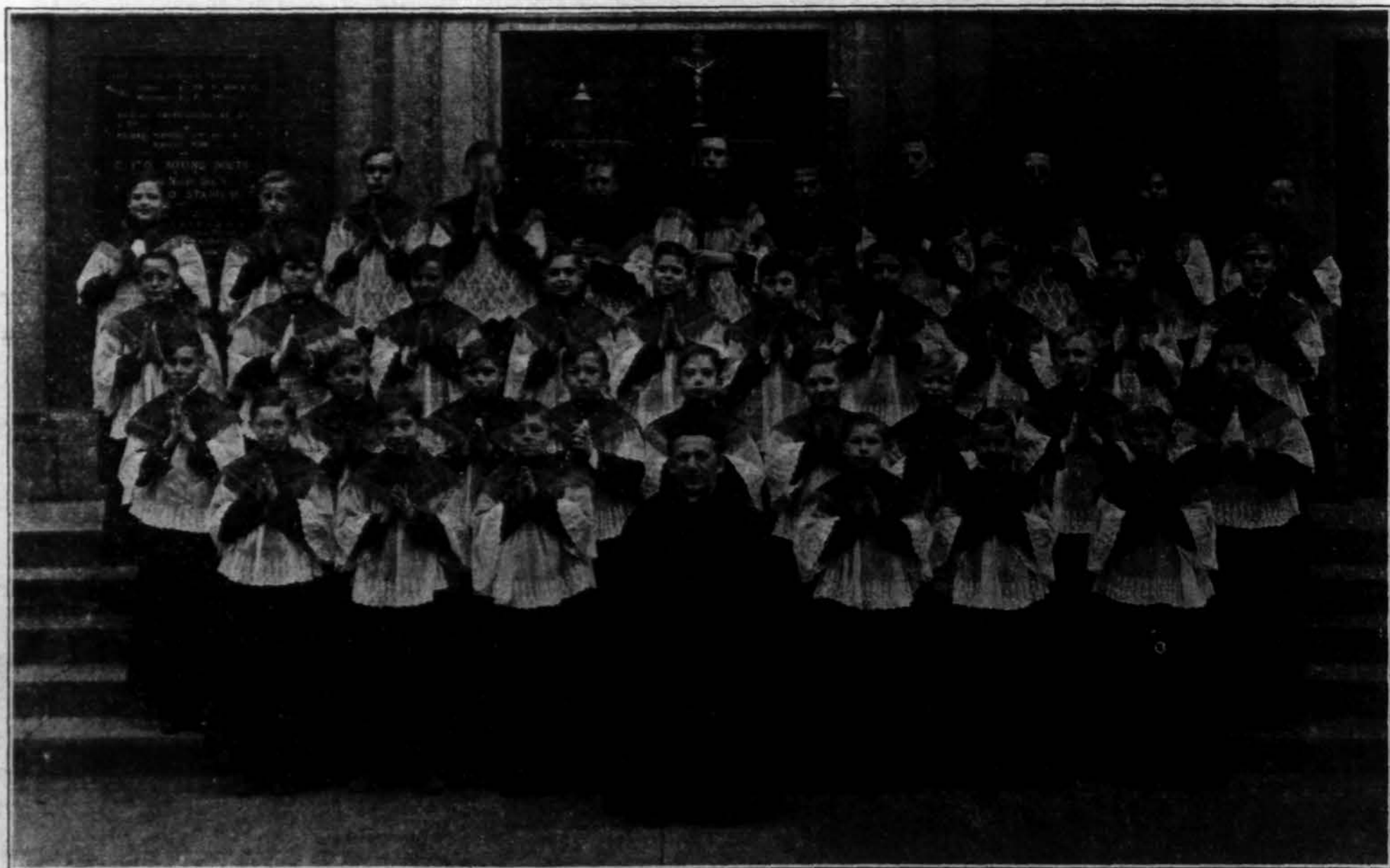
— Gi nuo liūto, kūmūtė, pargrįžtu. Tai tu man šitaip nieku žvėreliu pavirsk naršiam ir galingam karaliui!

Kad kitąkart surikdavo, visa giria imdavo dejuoti aplinkui, ir man tekėdavo nusigandus nuo jo pabėgti. Kad dabar, kūmūtė, jį matytum, visai ką kita rastum: urve paliejęs guli, skausmu aičioja, kojomis viduriais skundžiasi, tik dejuoja aimanuoją, ko meldžia prašo — niekas nė suprasti negali. Kiekvienas žvėris, eidamas pro šalį, už senąsias nuoskaudas jam tik atkeršyt stėgias; visi, kuo kas mokėdami, vieni ragais, kiti nagais, žėdžia dabar liūtą, niekas jo nebijo!

— Ir tu jam, žinoma, sudrožei? — klausia, išgirdusi naujieną, lapė.

— O kaip! — sako: — dariau, ką ir kiti darė: spyriau ir aš koja — težinai dabar, jog ir asilas galingas!

V. Kudirka.

MINISTRANTŲ DRAUGIJA ŠV. ANTANO PARAPIJOS, CICERO. VIDURYJE KLEBONAS, KUN. H. J. VAICUNAS.

ŠV. ANTANO PARAP. MOKYKLOS MOKINIŲ BENAS. Juos mokina Seselė M. Salvatora, kazimierietė.

Iš Tėvų Krašto

ISTEIGTA LIETUVIŠKOS LAIVININKYSTĖS BENDROVĖ

Jos Tikslas Rūpintis Tautiniu Prekybos Laivynu

Lietuvoje jau kelinti metai, kai vis plačiau ir garsiau keičiamas tautinio prekybos laivyno klausimas. Išties, šis klausimas yra labai svarbus. Turėdama savo Klaipėdos uostą ir laisvą išėjimą į jūrą, Lietuva didelę dalį savo prekybos su užsieniais veda jūros keliais. Tačiau neturėdama savo prekybos laivyno, Lietuva turi leisti savo prekybos gabenti kitų valstybių laivams. O tai gana brangiai kaštuoja. Vien tik 1935 metais Lietuva už savo prekių pervežimą laivais, kitoms valstybėms turėjo sumokėti 16 milijonų litų. Tai yra gana stambi pinigų suma, už kurią jau būtų galima keliolika laivų įsigyti.

Pirmoje eilėje b-vė "Maistas"

Tautinio prekybos laivyno reikalingumą gerai supranta didžiosios ūkiškos organizacijos.

MOTINĖLĖS DARBAI

(Tęsinys iš 2 pusl.)

dr. ja praeitais metais pasiuntė į Kauno universitetą ses. M. Felicią - Piezaitę, gimimu iš Chicago, Ill., ir ses. M. Imeldą - Patačnikaitę, gimimu iš Mahanoy City, Pa.; abi Pranciškonės seserys. Šiais mokslo metais valdybą pasiskyrė stipendiją ses. M. Rozaritai, gim. Braddock, Pa., šv. Kazimiero Kongregacijos vienuolei. Po Naujų Metų išvyks į Kauną dvi seserys Nu kryžiuoto Jėzaus moksloams eiti Lietuvos universitete.

Gerb. kun. Kuras, "Motinėlių" įsteigėjas ir jos garbės narys, teisingai pareiškė, kad mums labai yra reikalingi pasauliečiai (tės) susipratę lietuviai veikėjai ir rašytojai. Kai tik atsirastų tinkami kandidatai (ės) iš pasauliečių, tai dr. ja mielai skirs jiems stipendijas vykti į Lietuvos universitetą.

Turime vilties, kad dviasikija ir susipratusi lietuviška išeivijos visuomenė tuos mūsų dr. jos užsimojimus ir veikimą parems.

Valdybos Narys

jos. Pirmoje eilėje tai supratu akcinė bendrovė "Maistas". Ši bendrovė jau pernai įsigijo tris prekybinius laivus, kurie dabar su mėsos ir pieno gaminiais plaukioja į įvairias Europos valstybes. Girdėti, kad "Maisto" bendrovė mano įsigyti dar kelis prekybinius laivus. Tai jau būtų tikrai nemaža Lietuvos tautinio prekybos laivyno užuomazga.

Ūkiškų organizacijų akcinė bendrovė

Lietuvos ūkiškosios organizacijos eina dar toliau. Neseniai jos susitarė įsteigti akcinę bendrovę, kurios tikslas būtų rūpintis tautiniu prekybos laivynu. Ši lietuviška laivininkystės bendrovė dabar jau yra įsteigta. Jos steigiamąs susirinkimas įvyko lapkričio mėn. 21 d. Kaune. Laivininkystės bendrovė vadinsis "Lietuvos Baltijos Lloydas". Steigėjų vardu susirinkimą atidarė ir jame pranešimą padarė ake. "Maisto" bendrovės pirmininkas ir vyriausiasis direktorius agr. J. Tallat - Kelpša. Jis pažymėjo, kad steigiamosios bendrovės tikslas yra įsigyti jūrų ir Lietuvos vidaus vandenų laivų; juos naudoti ir atlikti visokių jūrų ir vidaus vandenų krovininių bei keleivių pervežimo, krovininių saugojimo, prekių pristatymo ir, apskritai, pramonės bei prekybos reikalus, kurie tiesioginiai ar netiesioginiai yra susiję su bendrovės tikslu. Pa grindinis bendrovės kapitalas yra du milijonai litų. Jį sudaro 20,000 vardinųjų dalių akcijų, kurių kiekviena kaštuoja po 100 litų. Dabar visos bendrovės akcijos jau yra parduotos. Jas nupirko ūkiškosios organizacijos ir atskiri asmenys.

Kas išrinkta valdybą

Siame susirinkime buvo išrinkta naujosios lietuviškosios bendrovės valdyba. Pirmininku išrinktas Amerikos lietuvių akcinės bendrovės pirmininkas inž. V. Rėklaitis, vice pirmininkas — "Maisto" b-vės pirmininkas agr.

SV. ANTONO PARAPLYOS CHORAS.
po globo Sv. Grigaliaus. Vargoninkauja gerb. Adolphas Mondeika.
Matosi Kun. Juškevičius ir Kun. Kloris iš šalių. Viduryje klebonas Kun. Vaičiūnas.

LIETUVOJE DIDĖJA NAUDOJAMOS ŽEMĖS PLOTAI

Dabar Yra 4,427,300 Hekt. Naudojamos Žemės

Lietuvoje kylant žemės kultūrai ir didėjant gyventojų prieaugliui, naudojamos žemės plotai taip pat didėja. Anksčiau buvusieji pelkynai

J. Tallat - Kelpša, nariais: dr. A. Cesevičius, Grudzinskas ir "Pienocentro" pirmininkas J. Glemža. Artimianis laikui naujoji bendrovė pradės savo veikimą. Lietuvos visuomenėje ji turi pritarimą, nes, kaip jau pažymėta, tautinio prekybos laivyno klausimas yra opus, gyvas ir skubus reikalas, kuriam jautriai pritaria visi gyventojų sluoksniai.

Naudojamos žemės plotai

Lietuvoje per paskutiniuosius penkerius metus padidėjo 101,600 hektarų. Lyginant su 1930 metų naudojamais plotais, dabar naudingos žemės paskirstymas tap atrodo:

Ariamos žemės 1936 m. — 2,697,590 ha., 1930 m. — 2,

505,955 ha.
Sodai 1936 m. — 38,340 ha., 1930 m. — 30,176 ha.
Ganyklos 1936 m. — 443, ha., 1930 m. — 740,730 ha.
Pievos 1936 m. — 696,130 ha., 1930 m. — 497,565 ha.
Miškai 1936 m. — 172,660 ha., 1930 m. — 157,699 ha.
Pelkės ir durpynai 1936 m. — 135,910 ha., 1930 m. — 156,142 ha.
Sodybų žemė 1936 m. — 97,820 ha., 1930 m. — 86,987 ha.
Kiti plotai 1936 m. — 144,860 ha., 1930 m. — 143,266 ha.
Iš viso 1936 m. — 4,427,300 ha., 1930 m. — 4,318,514 ha.
Iš šio palyginimo matoma, kad Lietuvoje daugiausia y

ra ariamos žemės. Jos plotas kasmet didėja. Pievų ir ganyklų plotai sumažėjo. Vykiant melioraciją, dauguma nusausintų pievų bei ganyklų paverčiama ariama žeme. Iki tos pačios priežasties mažėja pelkės ir durpynai. Per penkerius metus jų plotas sumažėjo 20,232 hektarais. Miškų plotai pamažu didėja. Daugiau žemės užimama trobesiams ir kiemams. Mat, vis kuriasi naujos sodybos, kuriose pristatoma naujų trobesių. Sodų plotai taip pat didėja. Daugiausia sodų išaugo Kretingos, Tauragės ir Seinų apskrityse.
Tuo būdu, žemės ūkio reikams, 1930 m. — 4,318,514 ha. plotai dabar sudaro apie 97 procentų

RADIO

MARGUTIS PAKEITĖ RADIO LAIKĄ

Sekmadieniais — WHFC (1420 kyloc.) būna 1 v. p. p.
Šiokišiais vakarais — 9 val.
Sekmadieniais: — WIND (560 kyloc.) 2:15 po pietų.
Šiokišiais vakarais — 7 val.

BUDRIKAS SVEIKINA VISUS KALĖDŲ ŠVENTĖMIS IR NAUJAIS METAIS

YOUR FAMILY will thrill to this best of all Gifts..

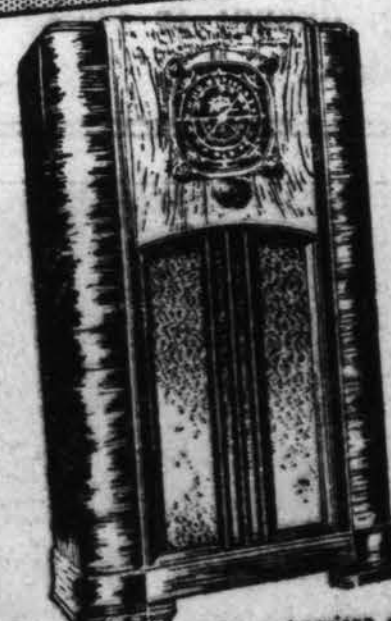
The ideal gift that the whole family can enjoy. We will be happy to deliver the ZENITH you select on Christmas Eve.

Easy Payments
LIBERAL ALLOWANCE FOR YOUR OLD RADIO

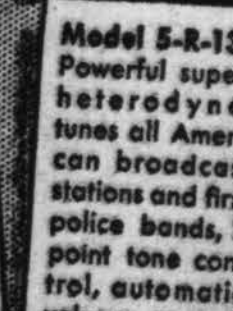
\$89.95

COMPLETE

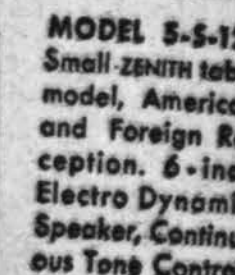
Model 8-S-154—1937 American and Foreign ZENITH. 12-inch Electro Dynamic Speaker, Acoustic Adapter, Target Tuning, High Fidelity and scores of other new features.

Model 4-S-152—Tune American and foreign stations, police, amateur, ship, etc. 10-inch Electro Dynamic Speaker, Voice-Music Control, Sensitivity Control, Station Finder, Split Second and Repeater, Overtones Amplifier. \$69.95

Model 5-S-127—Small Zenith table model, American and Foreign Reception. 6-inch Electro Dynamic Speaker, Continuous Tone Control, Split Second Station Repeater. \$39.95 Complete

Model 5-S-127—Small Zenith table model, American and Foreign Reception. 6-inch Electro Dynamic Speaker, Continuous Tone Control, Split Second Station Repeater. \$39.95 Complete

Jos. F. Budrik, Inc.
3417 S. Halsted St.

Budrik Furniture Mart
3347 S. Halsted St.

CHICAGO

AMERICA'S MOST COPIED RADIO... ALWAYS A YEAR AHEAD

Geras radio yra visados geras daiktas turėti namuose. Budrikas duoda didelę nuolaidą. Pas Budriką 12 puslapių kalendorius visiems dykai.

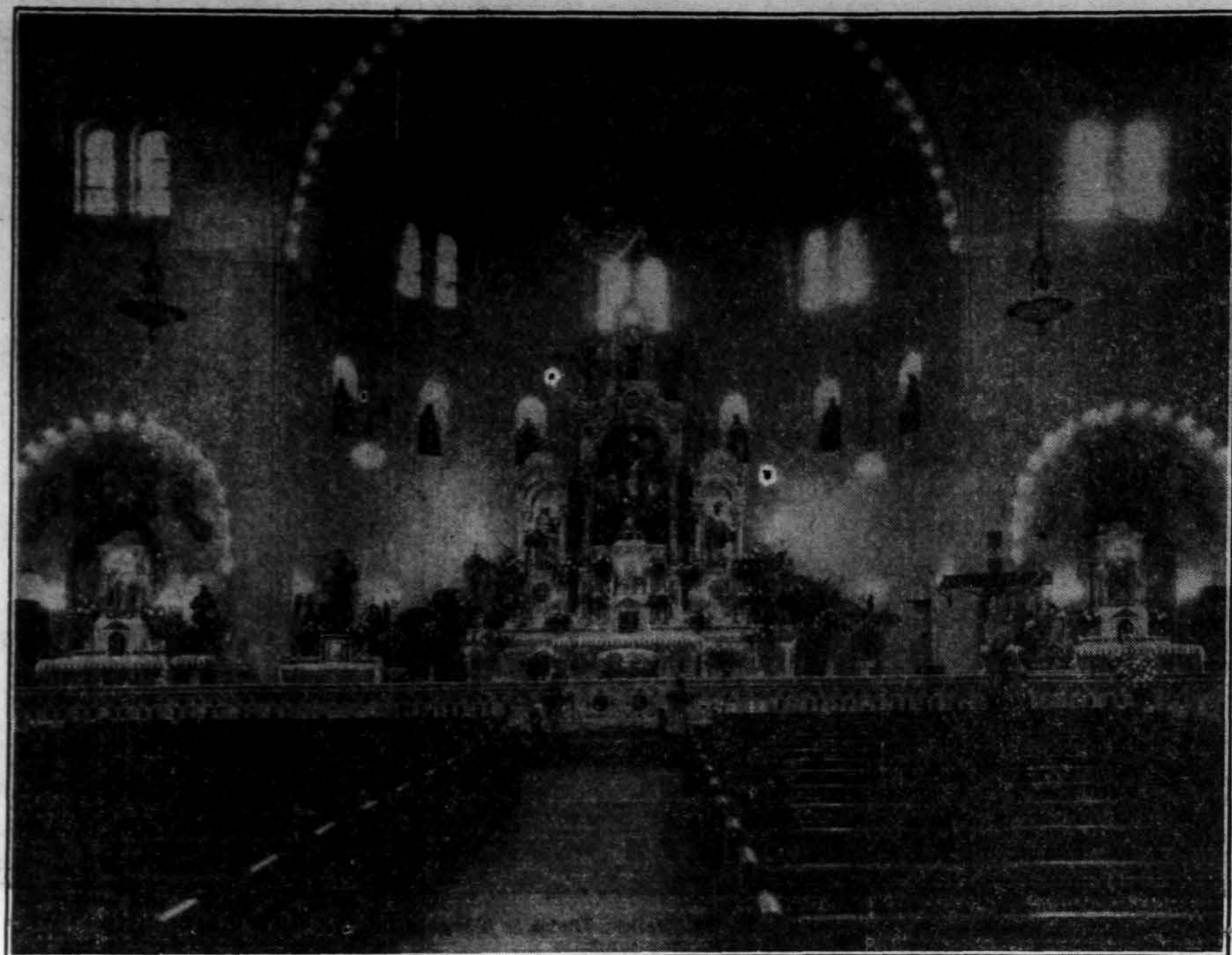
EMIL DENEMARK, Inc.

BUICK, CADILLAC, LA SALLE

KUOMET MANOTE PIRKTI GERĄ VARTOTĄ KARĄ, IESKOKITE ATSAKOMINGO, SENIAI-ISTEIGUSIO PARDAVEJO, TOKIO, KURIS GALI JUM PARODYTI DIDELĮ IR SKIRTINGĄ STAKĄ, IR KURIO VISI KARAI YRA PERTAI SYTI IR GARANTUOTI, IR KURIO REPUTACIJA YRA AUKŠČIAUSIA... KITAIŠ ŽODŽIAIS, EIKITE PAS EMIL DENEMARK, INC.

3860 Ogden Ave.

Tel. Crawford 4100

Už Lietuvos nepriklausomybę, laisvę ir teisingumą kovojęs J. F. Eudeikis, kurio pastatė ir įrengė dabartinis klebonas Kun. Valčiūnas.

KAS DAROMA LIETUVOJE SOCIALINĖS GLOBOS SRITYJE

Svarbus klausimas

Socialinės globos klausimas Lietuvoje labai svarbus. Todėl ir seimas buvo įteikęs ministeriui pirmininkui paklausimą apie socialinės globos rūpinimo reikalus Lietuvoje.

Ką ministeris pirmininkas atsakė

Ministeris pirmininkas J. Tūbelis, atsakydamas į paklausimą seime plenumo posėdyje pažymėjo, kad socialinės globos reikalai Lietuvoje pavesti vidaus reikalų ministerijai, savivaldybėms ir labdarybės organizacijoms. Vidaus reikalų ministerija išlaiko "Lopšėlių" Kaune, kuriame yra 290 vaikų, daugiausia pamėstinių. Šioje prieglaudoje jie laikomi iki 3 metų amžiaus. Be to, vidaus reikalų ministerija išlaiko 2 prieglaudas, kuriose yra 450 vaikų; invalidų namus su apie 60 neregijų. Tas įstaigas tvarko ne pati vidaus reikalų ministerija, o labdarybės organizacijos. Ministerija šelpia apie 50 labdarybės draugijų, kurios išlaiko 145 socialinės globos įstaigas, vaikų ir senelių prieglaudas, ambulatorijas, sanatorijas ir kt. Šiuo metu Lietuvoje yra apie 200 atskirų socialinės globos vienetų, iš jų 5 išlaiko valstybė, apie 50 savivaldybės ir 145 labdarybės draugijos. Vienose įstaigose yra 8,600 globojamų asmenų labdarybės draugijų darželiuose, aukštesnėse išlaikoma 4,000 vaikų.

Daug pinigų iš valstybės išdo

Tiems reikalams išleidžia.

ma daug pinigų. 1935 m. vidaus reikalų ministerijai iš valstybės išdo paskirta 525,000 lt. prieglaudoms laikyti, 50,000 lt. mažamečiams vaikams auginti, kurie išdalinti ūkininkams ir už vaikų ūkininkui mokama nuo 15 ligi 20 litų. Labdarybės organizacijoms šelpti paskirta 1,225,000 lt., pusė šios sumos gaunama iš valstybės loterijos pelno. Beturčiams gydyti iš valstybės išdo skiriama apie pusę milijono litų. Pašalpų atskiriems asmenims, kurie kreipiasi į vidaus ministerijos socialinės apsaugos skyrių, išmokama apie 30,000 litų. Tėdas prisideda prie draudimo ligoje, gražindamas ligonių kasoms išduotas gimdyvėms pašalpas. Pernai tokių pašalpų ligonių kasoms išmokėta apie 270,000 lt. Pravedant žemės reformą dvaruose, liko emeritų, daugiausia senjų. Juos globoja vidaus reikalų ministerija. Šiemet jiems šelpti išleista apie 145,000 lt., ankščiau būdavo išleidžiama daugiau, bet jų skaičius mažėja, jie išmiršta. Viešųjų darbų fondas kovoja su nedarbu blogumais. Šiam fondui išdo šiemet paskirta per 700,000 lt. Viso socialinei globai iš valstybės išdo per metus išmokama apie 3,700,000 litų.

Išlaiko ir kitas įstaigas
Taip pat vidaus reikalų ministerija išlaiko ir ligonines. Iš jų minėtinos Kalvickijos psichiatriinė ligoninė, kurioje nuolat laikoma apie 500 sergančių ir daugumas gydoma valstybės išdo lėšomis, taip pat Varėnos džiovininkų sanatorija ir Jurbarko džiovininkų ligoninė, kur gydoma apie 200 žmonių.

Savivaldybės duoda lėšų

Greta valstybės išdo išlaiko socialinei apsaugai daug išleidžia ir savivaldybės. Galutinai suvesti 1934 m. duomenys rodo, kad tais metais savivaldybės išleido 1,064,000 lt. prieglaudoms ir panašioms įstaigoms laikyti, 445,000 lt. atskiriems asmenims šelpti, 1,088,000 lt. beturčiams gydyti, apie 1 milijoną litų skyrė viešiesiems darbams tvarkyti, įvairiems socialinės globos reikalams išleista 370,000 lt. Taigi, 1934 m. savivaldybės socialiniams reikalams išleido apie 5 milijonus lt.

Vertingas labdarybės organizacijų darbas

Ministeris pirmininkas aukštai vertina ir labdarybės organizacijų darbą. Jos rengia loterijas, rinkliavas, aukas lapais, pramogas, kruopščiai rankioja narių mokesčius ir iš visų tų lėšų išlaiko didelį labdarybės įstaigų skaičių. Savo darbu palengvina valstybės išdui. Jei ne tų organizacijų savarankiškos pajamos, tekstų valstybės išdui daugiau išleistų. Ministeris pirmininkas paminėjo Šv. Vincento a. Paulo draugiją su 90 skyrių, kuri išlaiko 50 senelių ir vaikų prieglaudų; moterų globos draugiją, kuri išlaiko dvi prieglaudas ir amatų mokyklą, globoja apie 300 vaikų; kūdikiams gelbėti draugiją; Vaikėlio Jėzaus draugiją su keturiomis prieglaudomis ir amatų mokyklomis. Lietuvos vaiko draugija išlaiko apie 40 darželių ir aikštelių, kuriuose šiemet buvo 2,400 vaikų. Motinoms ir vaikams globoti organizacijų sąjunga provincijoje išlaiko sveikatos centrus, teikiančius motinoms, ypač neturtingoms sveikatos patarimus. Ta organizacija Kaune turi gausiai lankomą ir vaiko muziejų. Čia beveik kas savaitę rengiamos sveikatos klausimais paskaitos.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Laidotuvių direktorius

JUOZAPAS EUDEIKIS
TEVAS
REPUBLIC 8340

A. A. AGNIESKA RAČKAUSKIENĖ

(po tėvų šakaitė)
Mirė gruodžio 26 d., 1936 m., 4:30 val. po pietų, sulaukus gilaus amžiaus.
Kilo iš Telsių apskr., Plungės parapijos, Kapsių kaimo.
Amerikoje išgyveno 40 metų.
Paliko dideliam nuliūdime sesers dukterį Oną Vagnerienę ir daug kitų giminių.
Priklausė prie Vyrų ir Moterų Rožančios Draugijos.
Kūnas pašarvotas 10928 So. Michigan Ave., Roseland, Ill.
Laidotuvės įvyks antradienį, gruodžio 29 d. iš A. Masalskio koplyčios, 3307 So. Lithuania Ave., 8 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.
Nuširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę: Sesers Duktė, ir Giminės.
Laidotuvių direktorius J. F. Eudeikis. Tel. YARDS 1741.

A. A. JURGIS ZAKAS

Mirė gruodžio 25 d., 1936 m., 5:15 val. po pietų, sulaukęs pusės amžiaus.
Kilo iš Šiaulių apskr., Lygumos parapijos, Ysodnių kaimo.
Amerikoje išgyveno 35 metus.
Paliko dideliam nuliūdime brolį Kazimierą Zaką ir jo šeimą Fort Jefferson, N. Y. gimines ir draugus Amerikoje: o Lietuvoje seserį Albiną Narasienę ir jos šeimą ir gimines. Priklausė L. R. K. Susivienymo Marquette Parke, Chicago, Ill.
Laidotuvės rūpinasi Pranas Juška, 928 W. 33rd St.
Kūnas pašarvotas A. Masalskio koplyčioje.
Laidotuvės įvyks antradienį, gruodžio 29 d. iš A. Masalskio koplyčios, 3307 So. Lithuania Ave., 8 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.
Nuširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę: Brolis ir Giminės.
Laidotuvių direktorius A. Masalskis, 3307 So. Lithuania Ave., Tel. BOULEVARD 4139.

A. A. PRANCISKUS PETRAITIS

Mirė gruodžio 25 d., 1936 m., 8:45 val. ryto, sulaukęs pusės amžiaus.
Kilo iš Panevėžio apskr., Sadavos parap., Balkų kaime.
Amerikoje išgyveno 35 metus.
Paliko dideliam nuliūdime moterį Valeriją, po tėvų šakaitę, sūnų Stanislovą, dukterį Pauliną, brolį Dominiką ir jo moterį Marijoną, broliene Domicelę ir jos vyrą Boleslovą Zająnską, ir švogerį Juozapą Svitiką, ir gimines: o Lietuvoje brolį Juozapą ir seserį Marcelę Pranskietis, ir gimines.
Kūnas pašarvotas 1420 So. 50th Ct., Cicero, Ill., tel. Cicero 3463.
Laidotuvės įvyks antradienį, gruodžio 29 d. iš namų 8 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.
Nuširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę: Moteris, Sūnus, Duktė, Brolis, Broliene ir Giminės.
Laidotuvių direktorius A. Petkus. Tel. Cicero 2109.

A. A. JURGIS RAZMENAS

Mirė gruodžio 26 d., 1936 m., 6:30 val. po pietų, sulaukęs 55 metų amžiaus.
Kilo iš Ežerėnų apskr., Salakų parap., Bikių kaimo.
Amerikoje išgyveno 25 metus.
Paliko dideliam nuliūdime moterį Ursulę po tėvų Dumbravičūtė, sūnų Edvardą ir gimines; o Lietuvoje brolį Mykolą ir gimines.
Gyveno 7136 S. Talman Ave.
Kūnas pašarvotas Pavliavičiaus koplyčioje, 6323 So. Western Ave.
Laidotuvės įvyks trečiadienį, gruodžio 30 d. iš koplyčios 8 val. ryto bus atlydėtas į Gimimo Pan. Šv. Marijos, Marquette Parke, parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.
Nuširdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę: Moteris, Sūnus ir Giminės.
Laidotuvių direktorius Pavliavičia Undertaking Co., Inc. S. Mitchell, Lic. Embalmer. Tel. PROSPECT 3212.

Džiuvos dalgis

Toliau ministeris pirmininkas nurodė, kad kasmet Lietuvoje miršta apie 3,000 žmonių nuo džiuvos. Kovai su ta negerove Jurbarko laikoma plaučių ligi ligoninė 100 lovų, sanatorija Varėnoje su 70 lovų, Raudonojo kryžiaus ligoninė A. Panemunėje su 150 lovų, ten pat draugijos kovai su tuberkuliozu sanatorija su 50 lovų, ligonių kasos sanatorija Varėnoje su 50 lovų, žydų tuberkuliozų ligi sanatorija su 30 lovų ir Alytutės draugijos kovai su tuberkuliozu statomas azilijumas su 20 lovų. Viso tam reikalui yra 480 lovų, jei neskaityti draugijos kovai su tuberkuliozu laikomų kelių dispenserių. Tos ligos gydymo nemokamai. Vidaus reikalų ministerija subsidijuoja savivaldybės veneros ligi ambulatorijoms išlaikyti. Per metus tam tikslui išleidžiama apie 200,000 litų.

Ligonių kasos

Socialinėje srityje gerokai pastūmėtas draudimas ligoje. Lietuvoje veikia 10 ligonių kasų, kuriose apdrausta 75,000 žmonių. Iš darbavimų ir darbininkų ligonių kasos surenka per metus apie 4,500,000 litų. Atskiras ligonių kasas turi susisiekimo ministerija ir kai kurios kitos įstaigos. Nuo ateinančių metų pradžios bus pradėta drausti ir nuo nelaimingų atsitikimų. Tam tikslui įsteigta atskira kasa.

Pensijų fondas

Prie socialinės globos tenka priskaityti ir pensijų fondą. Šiemet pensijų išmokama per 8 mil. litų. Pensijos duodamos įvairių įstaigų tarnautojams, nukentėjusiems kovose už Lietuvos nepriklausomybę, buv. rusų armijos invalidams ir daliai tų žmonių, kurie ne ginklų, bet savo protiniu darbu yra prisidėję prie mūsų tautos stiprinimo.

Visos tos priemonės, kurios suminėtos, neapima Klaipėdos krašto, nes Klaipėdos kraštas turi savo atskirą draudimą.

Tačiau nors daug padaryta socialinės globos reikalais vyriausybėje šioje srityje nesustoja. Imant plačiau socialinę globą, be pavargėlių šelpimo, įeina ir visos sveikatos klausimas, ne tik atskirų grupių,

bet visų gyventojų. Daugiausia tenka rūpintis mūsų ūkininkų ir šeimų sveikatingumu.

Baigdamas ministeris pirmininkas pažymėjo, kad vidaus reikalų ministerija rengia platų socialinės globos įstatymą, kuris apims visus socialinės globos rūpinimo reikalus.

Kiek Lietuvos Valstybės išdės ateinančiais metais išmokės skolų

KAUNAS. — Sudarius ateinančių metų Lietuvos Valstybės biudžetą, į jį įtraukta ir 1937 metų valstybės išdės skolų mokėjimo sumos. Numatyta išmokėti tokias skolas: vidaus skoloms 2,010,000 litų — vidaus skolų palūkanoms — 766,440 litų, užsienio skolų palūkanoms — 70,000 lt., Klaipėdos teritorijai atlyginti už gaunamas pajamas — 6,000,000 lt., mokestiams Klaipėdos krašto savivaldybėms — 110,000 litų, užsienio skoloms mokėti — 270,000 litų. Be to, dar įvairioms valstybės skoloms mokėti yra paskirta 2,703,000 litų. Tuo būdu, iš viso ateinančiais metais Lietuvos valstybės išdės skoloms mokėti yra numatyta 11,999,440 litų.

Iškilingai Palaidotas Šaulys - Knygnešys

ALYTUS. — Parapijos kapuose iškilingai palaidotas užsimušęs prie šaulių namų statybos šaulys — knygnešys Juozas Linkevičius. Vėlionį į kapus palydėjo šauliai, verslovininkai ir gausus visų menės būrys. Parapijos bažnyčioje buvo atlaikytos gedulingos pamaldos. Kapuose atsisveikinimo žodžius tarė šaulių vardu — teisėjas Jočys ir verslovininkų, kurių nariu taip pat vėlionis buvo, prekybininkas J. Kupčiūnas. Verslovininkai vietoj vainiko šaulių namų statybai paaukojo 50 litų.

— Per šių metų statybos sezoną miestuose pastatyta apie 6,000 naujų trobsėlių. Visa statyba kaštavo per 23 mil. litų. Daugiausia pastatyta Kaune.
— Kaune per Nemuną bus pastatyti dar trys tiltai.

Miegokit Stipriai, Tenkinkitės Maistu

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Dažnai Gelbsti Virškinti ir nuo Užkietėjimo

PRASYK SAMPELIO DĖKUI
Triner's Bitter Wine Co.
544 E. Welle St., Chicago, Ill.
Pristatys namų pašto būdu

Visose Vaistinėse

VENETIAN MONUMENT CO., INC.

Išdirbėjai aukštesnės rūšies paminklų ir Grabnamių
Didžiausia paminklų dirbtuvė Chicagoj
Suvirš 50 metų prityrimo
Pirkite tiesiai iš dirbtuvės ir taupykite pinigus
Mes atlikome darbą daugeliui žymesnių Chicago Lietuvos
527 NORTH WESTERN AVE.
arti Grand Ave.
Telefonas SEEley 6103
Chicago, Illinois

Laidotuvių direktoriai

Nariai Chicagos, Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorijų Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse

P. J. Ridikas 3354 So. Halsted St. Phone BOULEVARD 4089

Lachawicz ir Sunai 2314 West 23rd Place Phone Canal 2515

S. C. Lachawicz 42-44 E. 108th Street Phone PULLman 1270 arba CANal 2515

J. Liulevičius 4348 So. California Ave. Phone LAfayette 3572

S. P. Mažeika 3319 Lithuania Ave. Phone YARDS 1138

A. Masalskis 3307 Lithuania Ave. Phone BOULEVARD 4139

A. Petkus 1410 So. 49th Ct., Cicero Phone Cicero 2109

S. M. Skudas 718 West 18th Street Phone MONroe 3377

I. J. Zolp 1646 West 46th Street Phone BOULEVARD 5203

Ezerskis ir Sunus 10734 So. Michigan Ave. Tel. PULLman 5703

J. F. EUDEIKIS
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
YARDS 1741-1742

MCSU RADIO PROGRAMA PIRMADIENIO VAKARAIŠ 9:45 VAL. W. H. F. C. (1420 kil.) STOTIS

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
KELNER — PRUZIN
Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 620 W. 15th Ave.

Paveikslas Dr. stūs Visų šventųjų, Vyrų ir Moterų, Cicero. Narių virš šimto. Draugija gražiai darbuojasi. Pašelpinė.

Lietuvos Vyčių 14 kp. Cicero. Kuopa puikiai gyvuoja. Narių turi 85. Veikia Dievo ir Tėvynės labui. Visuomet pasitaria su dvias vadais. Turi koletą Čempionų.

Dėdė Kastukas Sako Rašo Adv. K. J. Savickus

Silpnumui

Visi turime kokį nors silpnumą. Vienas per daug išsigeria, kitas nedoras, trečias kazyromis lošia, ketvirtas meluoja, penktas pinigų praleidinėja, šeštas be sąžinės ir t.t.

Moterys irgi pasižymi silpnumu, būtent plepėjimu. Jos lengvai gali apkalbėti savo pažįstamą, nes nerasi žmogaus be kaltės. Kalbėdamas savo draugui apie kito silpnumus, parodai jam, kad esi plepėtojas. Jei negali pasakyti gero žodžio apie pažįstamą, geriau kad ko kito nesakytum.

Sąžinės teisingumas

Prieš kelis šimtmečius, eidamas šalygatviu žinomas filosofas nešė žiburį savo rankoje. Ir kai draugas paklausė, ko jis ieško, filosofas jam atsakė: "Aš ieškau teisingo žmogaus".

Tas pats filosofas ir dabartiniam laike nesurastų tokio asmens. Savo akyse mes visi skaitomės geresni už kitus, bet mūsų sąžinė neduoda mums nekaltų žmogaus ramybės. Ji rodo, kad, taip galvodami, save apgaudinėjame. Ne užmerk akių kai sąžinė kalba.

Letuvių keistumas

THE BRIDGEPORT KNITTING SHOP

Neria Plonus ir Storus Vilnonius Svederius dėl vyrų, Moterų, Mergaičių ir Vaikų. NERIA VILNONES PANCIAKAS DĖL MOTERŲ IR VAIKŲ.

Taiso senus svederius. Paruošiam vilnonės gijas, storas ir plonas dėl mezgimo.

F. Selemonavičia

504 W. 33rd St. (Netoli Normal Ave.)
Tel. VICTory 3486
Atdara dienomis, vakarais ir sekmadieniais.

DR. EDWARD HERMAN KOJŲ SPECIALISTAS

Flat feet, arthritis, reumatikas, ulceriai ir kitos kojų ligos gydamos.

Egzaminacija ir pasitarimas dykai.

Ofisas; 3601 Belmont Avenue

CHICAGO

Telefonas; JUNiper 1542

Valandos: 10 ryto iki 8:30 vakare

Mūsų žmonės tikrai pavydūs. Tas keistumas randasi ir tarp svetimtaučių, bet ne taip žymiai. Apie tą žmogų, kuriam gyvenime gerai sekasi, mes sakom: jis apgaudinėja žmones, kad draugai jam surado aukštesnę vietą, neduodami jokios garbės dėl gabumo. Tokis pasielgimas parodo mūsų pavydumą. Reikia padėti gabesniai siekti aukštesnių vietų, nes jis tau rodo kelią ir tau galės padėti.

30 Metų "Žiburiui"

LUKŠIAI (Šakių apskr.) Kun. J. Skinkio, dabartinio Žemumos Panemunės dekanas, rūpesčiu 1906 m. įsteigta Žiburio dr. jos skyrius ir prie skyriaus seneliams prieglauda. Žiburys gerai gyvuoja. Turi savo didelį namą, kuriame yra didelė salė susirinkimams. Lapkričio mėn. buvo metinis Žiburio dr. jos skyriaus susirinkimas ir nutarta paminėti 30 metų draugijos gyvavimą.

AKIŲ GYDYTOJAI

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS OPTOMETRICALLY AKIŲ SPECIALISTAS
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamų akių karšči, atšalo trumparegystę ir toliaregystę. Priemonės teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiania mokymus vaikams. Kreivuos akys atitaisomos. Valandos nuo 10 iki 8 v. Nedėlioj nuo 10 iki 12. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kalbos nūliau kiti pirmiau.

4712 SO. ASHLAND AVE.

Phone Boulevard 7589

30 METŲ PRITVIRIMAS

Akys egzaminuojamos — akiniai pritaikomi
DR. JOHN SMETANA
OPTOMETRISTAS
1801 S. Ashland Avenue
Valandos: kasdien nuo 9 iki 12; nuo 1:30 iki 8 val. vak.
Tel. CANal 0523

Amerikietis Dovanojė Rokiškėnams 45,000 Litų Vertės Daiktų?

Žydų spauda ("Folksblatt") rašo, kad Rokiškio savivaldybė gavo iš Bostono (Šiaurės Amerikos) gyventojų Abromo Šapnos, gimusio Rokiškyje, laišką, kad jis dovanoja Rokiškio lietuvių ir žydų vargumenei 45,000 litų vertės daiktų.

Šiomis dienomis iš Rokiškio į Kauną atvykstanti speciali delegacija su burmistru priešakyje prašyti finansų ministerį, kad išimties keliu tie turtingi daiktai vargumenei būtų įleisti į Lietuvą be maito.

— Netrukus į karo muziejų iš Briuselio atsiųs 35 varpus, kuriais skambinant gausis y patinga muzika. Manoma jais skambinti Tautos himną ir maldą už žuvusius.

Tautą be tikėjimo tegalima būtų valdyti tik su patrankomis. — Napoleonas.

AMERIKOS LIETUVŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Office Phone Res. and Office Tel. CANa 0257
PROspect 1028 2359 S. Leavitt St.
CANal 0706

DR. J. J. KOWAR

(KOWARSKAS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Chicago

Office Hours

2 to 4 and 7 to 9 P. M.

Sunday by Appointment

DR. STRIKOL'IS

PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue

Office Valandos

Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak.
Nedėliomis pagal sutartį
Ofiso Telef. BUOlevard 7820
Namų Telef. PROspect 1930

Tel. CANa 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Road

Valandos: 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėliomis pagal sutartį
REZIDENCIJA
6631 S. California Ave.
Telefonas REPUBLIC 7868

IVAITRIS DAKTARAI

DR. CHARLES SEGAL

OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2 Inhos

CHICAGO, ILL.

Telefonas MIDway 2880
OFISO VALANDOS:

vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 v. z.

VIETINĖS ŽINIOS Išsirinko Naują Valdybą

MARQUETTE PARK. —
Gruodžio 20 d. įvyko metinis susirinkimas 13th Ward Regular Lithuanian Democratic Club. Sus-me perrinkta valdyba 1937 m.: Dr. J. J. Poška — pirm., J. Lenkart — I

DR. P. ATKOČIUNAS

DANTISTAS

1446 So. 49th St., Cicero, Ill.
Utarn., Ktv. ir Pėtn. 10—9 val. v.
3147 So. Halsted St., Chicago

Panėd., Sered. ir Subat. nuo 2—9 v.

Tel. Ofiso: Res.:
LAFayette 4017 2456 W. 69 St.
Tel. namų: HEMlock 6286

DR. A. G. RAKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4142 Archer Avenue

Ofiso val.: 2—4 ir 6—8 P. M.
Res. ofiso val.: 10—12 A. M.
& 8—9 P. M.

Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted Street

Rezidencija: 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 ryto iki 2 popiet
6 iki 8 val. vakaro

Tel. BOUlevard 7042

DR. C. Z. VEZEL'IS

DANTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street

Val.: nuo 9 ryto iki 8 vakare

Serėdij pagal sutartį

Tel. Ofiso BOUlevard 5913-14

Res. KENwood 5107

DR. A. J. BERTASH

Ofiso val. nuo 1—3 ir nuo 6:30—8:30

756 West 35th Street

Ofiso Tel. VIRginia 0036

Residence Tel. BEVerly 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue

Ofiso val.: 2—4 ir 6—8 p. m.

Residencija

8939 So. Claremont Ave.

Valandos 9—10 A. M.

Nedėliomis pagal sutartį

Ofiso Tel. VIRginia 0036

Residence Tel. BEVerly 8244

DR. MAURICE KAHN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4631 So. Ashland Ave.

Tel. YARds 0994

Res.: Tel. PLaza 2400

VALANDOS:

Nuo 10—12 v. ryto; 2—3 ir 7—8 v. vak.

Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena

vieć pirm., J. Jacka — II
vieć pirm., F. Duktainis —
kasierius, J. Juozaitis — izdo
rašt., John P. Stankowicz —
sekr., C. Žekas — legalis pa-
tarėjas, J. Dauginis — mar-
šalka.

Klūbo susirinkimai laikomi kas trečią sekmadienį kiekvieno mėn., parap. svetainė. Nors klūbas užvardintas 13 Ward club, bet nariais gali būti ir lietuviai, gyvenantieji kitose wardose.

Klūbo raštinė dabar bus

sekretoriaus namuose, 6112 S. d., parap. svetainė. Pradžiai Komensky ave. (Tel. Grove-7 val. Valdyba hill 1965).

John P. Stankowicz, sekr.

Klūbo vakaras

13th Ward Regular Lithuanian Democratic Club rengia šokių vakarą su programa, kurioj dalyvaus visiems žinoma dainininkė O. Juozaitienė ir panelės Lillian Cinskas, Jane Matecunas, Josephine Kasnauskas ir Julia Katkus.

Vakaras įvyks sausio 10

LIETUVIAI ADVOKATAI

Telephone: BOUlevard 2800

JOSEPH J. GRISH

LIETUVIS ADVOKATAS

4631 South Ashland Avenue

Res. 6515 S. Rockwell Street

Telephone: REPUBLIC 9723

DR. A. P. STULGA

DANTŲ GYDYTOJAS

3259 So. Halsted Street

CHICAGO, ILL.

Res. 6924 So. Talman Ave.

Res. Tel. GROvehill 0617

Office Tel. HEMlock 4448

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2423 W. Marquette Road

Val.: 2—4 ir 7—9 val. vakare

Ktv. ir Nedėliomis susitarus

Tel. CANal 2345

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2158 W. Cermak Road

Val. 2—4 ir 7—9 vak.

Ketvergais pagal sutartį

2305 So. Leavitt St.

Tel. CANal 0402

DR. A. J. MANIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIRginia 1116 4070 Archer Ave.

Valandos: 1—3 popiet ir 7—8:30 vakare

REZIDENCIJA

LAFayette 3051 2519 W. 43rd St

Valandos: 9—10 ryto ir 5—6 vak.

Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį

Residence

6609 S. Artesian Ave

PROspect 2403

DR. A. J. SHIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

OFISAS

3156 W. 59th St.

HEMlock 5998

VALANDOS:

2—4 popiet — 7—9 vakare

Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį

Telephone HEMlock 2061

DR. JOSEPH KELLA

DENTISTAS

6553 South Western Avenue

Valandos:

Nuo 9 ryto iki 8 vakare

Sekmadieniais ir šventadieniais pagal susitarimą

sekretoriaus namuose, 6112 S. d., parap. svetainė. Pradžiai Komensky ave. (Tel. Grove-7 val. Valdyba hill 1965).

John P. Stankowicz, sekr.

Klūbo vakaras

13th Ward Regular Lithuanian Democratic Club rengia šokių vakarą su programa, kurioj dalyvaus visiems žinoma dainininkė O. Juozaitienė ir panelės Lillian Cinskas, Jane Matecunas, Josephine Kasnauskas ir Julia Katkus.

Vakaras įvyks sausio 10

LIETUVIAI ADVOKATAI

Telephone: BOUlevard 2800

JOSEPH J. GRISH

LIETUVIS ADVOKATAS

4631 South Ashland Avenue

Res. 6515 S. Rockwell Street

Telephone: REPUBLIC 9723

JOHN B. BORDEN

LIETUVIS ADVOKATAS

2201 W. Cermak Road

(West 22nd St.)

Metropolitan State Bank name

Valandos kasdien nuo 9 iki 5

Panėdėlio, Serėdės ir Pėtnyčios

vakarais nuo 6 iki 9

Telefonas CANal 1175

Namai: 6459 S. Rockwell St.

Telefonas REPUBLIC 9600

KAL & ZARETSKY

ATTORNEYS AT LAW

6322 So. Western Ave.

Valandos: kasdien nuo 8:30 po pietų iki 8:30 v. vak. Subatųj nuo 12 iki 6:00 vakare

188 W. Randolph St.

Valandos: kasdien nuo 9:00 ryto iki 3:00 po piet.

CLEMENT J. PAZNOKAS

LIETUVIS ADVOKATAS

ATTORNEY AT LAW

10707 So. Michigan Ave.

CHICAGO

Telephone PULman 1293

CLEMENT J. SVILOV

LIETUVIS ADVOKATAS

33 North La Salle Street

Chicago

Telephone CENTral 1840

Vakarais ir Šeštadieniais

6322 So. Western Avenue

PROspect 1012

PARDAVIMUI NAMAI

Pardavimui dviejų aukštų namas po 4 kambarius, su voniom, sklepu, ir 2 karų garažium. Stella Yukne, 2150 W. 24th St., arba tel. CANal 3764.